

07 מרץ 2022
ד' אדר ב תשפ"ב

– ת.ז.

החלטה בעניינו של

1. בתאריך 24.2.2021 הוגשה קובלנה נגד הסטודנט , ת.ז. , בה יוחסו לו המעשים הבאים:
הסטודנט ניגש לבחינה מקוונת בתאריך 14.1.2021, מועד מיוחד סמסטר אביב תש"ף, בקורס תכנות מונחה עצמים 236703. נהלי הבחינה אסרו על שימוש בכל חומר עזר. במהלך הבחינה תועדו כניסות של הסטודנט לאתר הקורס, ומתועדות הורדות של קבצי בחינות ופתרון. הבחינות שהורדו הינן של מועד א' ושל מועד ב' מאותו הסמסטר. שאלה 2 שהוצגה לנאשם זהה לשאלה שניתנה במועד ב' של אותו הסמסטר. הפתרון שהגיש הנאשם בשאלה זו, דומה מאוד לפתרון הרשמי של צוות הקורס ממועד ב' (עד כדי בחירת וריאנטים זהים לפתרון שפורסם).
2. התביעה האשימה את הסטודנט, עפ"י תקנון המשמעת, בסעיפי האישום כלהלן:
א. 4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
ב. 4.1.2 "החזיק ברשותו, חומר לימודי או ציוד אסור בעת בחינה או בוחן, בין אם השתמש בו במהלך הבחינה או הבוחן ובין אם לא".
3. בתאריך 27.1.2022 התקיים דיון משמעתי בעניינו של הסטודנט. מדובר בזימון רביעי שנשלח לסטודנט לאחר שבשלושה מועדים קודמים הוא הודיע כי הוא חולה. הסטודנט לא התייצב לדיון ובית הדין החליט לקיים את הדיון במעמד צד אחד. בתאריך 3.2.2022 בית הדין נתן החלטת ביניים, בה נכתב בין היתר כדלקמן: "לאחר שהתביעה הציגה את ראיותיה והשמיעה את העדים מטעמה, החלטנו פה אחד כי הצדדים יגישו סיכומים בכתב. זאת, על מנת לאפשר לסטודנט, לפני משורת הדין, הזדמנות נוספת להשמיע את טענותיו למרות אי התייצבותו לדיון".
4. עיינו בסיכומי התביעה ובסיכומים שהגיש הסטודנט והחלטנו פה אחד להרשיע את הסטודנט בשני הסעיפים לעיל.
5. להלן נימוקי הכרעת הדין.

הכרעת הדין:

6. דוח הפעילות באתר הקורס שהגישה התביעה הראה, כי במהלך הבחינה הסטודנט נכנס והוריד את קבצי הפתרונות של מועדי א' וב' של אותו הסמסטר מאתר הקורס. בתלונה שהוגשה ע"י פרופ' יוסי גיל, מרצה הקורס, נכתב כי לאחר בירור ראשוני עם הסטודנט, הסטודנט טען כי לא העתיק, וכי זכר את התשובה מלימודיו למבחן.
7. עד התביעה, פרופ' יוסי גיל, העיד כי הקובץ אליו נכנס הסטודנט מהווה חומר עזר אסור. בנוסף ציין, כי שאלה 2 שקיבל הסטודנט בבחינה המקוונת, היתה זהה לשאלה שפתח הסטודנט בקובץ הפתרון מאתר הקורס, וכי הפתרון שהגיש הסטודנט היה כמעט זהה לפתרון של צוות הקורס. בעדותו הסביר הפרופ' כי מצא שתי טעויות העתקה של הסטודנט שמעידות על חוסר הבנה של פתרון התרגיל, ובהכרח מצביעות על

העתקה. בנוסף ציין כי הסטודנט לא שינה וריאנטים שהינם משתנים ברי שינוי, ובפתרון ביה"ס נבחר משתנים ארוכים שסטודנט בעת בחינה בד"כ לא בוחר בהם, אלא מקצר לטובת נוחות הפתרון. עוד ציין, כי לאחר שהסטודנט נבחן בע"פ, כפי שהיה נהוג בקורס זה בעבר במועדים מיוחדים, סגל הקורס התרשם כי הסטודנט לא צלח את הבחינה, מתקשה בשפה העברית, ושרוי תחת לחץ בבחינה בע"פ. לאחר התייעצות סגל הקורס החליט לאפשר לסטודנט בחינה נוספת בכתב, לפני משורת הדין, על מנת לאפשר לו לעבור את הבחינה. בעת הדיון, הוצגה לנו ההקלטה מן הבחינה בה שומעים את פרופ' גיל שואל לשלומו של הסטודנט, אומר לו כי חשוב לו שיצליח, ומאחל לו הצלחה. הסטודנט, מגיב לפרופ' גיל בהקלטה בהוקרת תודה ובשמחה. בעת הדיון נשאל העד על ידי השופטים האם הועברו הנחיות לבחינה טרם ביצועה בכתב, וענה שכלל ההנחיות לבחינה הועברו לסטודנט על ידו טרם הבחינה. כמו כן העיד שאמר לסטודנט בתחילת הבחינה שאסור שימוש בכל חומר עזר. יוער, כי חלק זה לא הוקלט והקלטת הבחינה מתחילה בקבלת הסטודנט את טופס הבחינה.

8. בסיכום מטעמו כפר הסטודנט באשמה שיוחסה לו וטען כי לא היו הנחיות שאוסרות על שימוש בחומר עזר. בין היתר כתב: "... ואני הבנתי שהמבנה של הבחינה הוא רגיל, ואז שנכנסתי לזום התחילו לבחון אותי בעל פה... בשלב השני, עברנו לבחינה בכתב, עשו שיתוף מסך לשתי שאלות שכל אחת עם 2-3 סעיפים, לא היו שום הנחיות לגבי הבחינה, ולא היה אפילו דף שער לבחינה, אז אני אחרי שראיתי את השאלה הראשונה אמרתי אני נתקלתי בדבר דומה ונכנסתי לאתר כדי להיעזר, הרי לא היו שום הנחיות שאסור להשתמש בחומר עזר, הרי בחינה במתכונת חדשה אז מן הסתם ההנחיות שונות מהרגיל."

עוד טען הסטודנט כי מבנה הבחינה היה שונה מזו שקיבלו הנבחנים במועדי א' ו-ב', מבנה לא הוגן משום שכלל פחות שאלות כאשר לכל שאלה יש יותר נקודות, ולפיכך נגרם לו עוול.

9. טענתו של הסטודנט אינן מקובלות עלינו ולא מצאנו בהן ממש. ראשית, בנוגע לטענתו כי נגרם לו עוול בשל מבנה הבחינה, טענה זו אינה קשורה לאישום נגדו ולא מתפקידו של בית הדין לדון בה. מובן כי אין בה כדי להצדיק מעשה הונאה. למעלה מן הצורך נציין כי ע"פ נהלי הטכניון מבנה בחינה במועד מיוחד הינו לשיקול דעתו של מרצה הקורס. מעבר לכך, המרצה העיד שלאחר שהסטודנט לא צלח את הבחינה בע"פ ניתנה לו הזדמנות נוספת בכתב.

10. בנוגע לטענת הסטודנט כי "לא ניתנו שום הנחיות לגבי הבחינה" ולכן הסיק שמותר לו להיכנס למודל ו"להעזר" בפתרון של בחינה קודמת – "הרי לא היו שום הנחיות שאסור להשתמש בחומר עזר, הרי בחינה במתכונת חדשה אז מן הסתם ההנחיות שונות מהרגיל" – מדובר בהיתממות גרידא. נוהל בחינה גורף בטכניון אוסר שימוש בחומר עזר אלא אם נאמר במפורשות אחרת. ההנחיות למועד א ומועד ב אסרו שימוש בחומר עזר, המרצה העיד בדיון כי בתחילת הבחינה אמר לסטודנט שאסור להשתמש בחומר עזר, וגם בקובץ אותו הוריד הסטודנט מאתר הקורס - קובץ בחינה ופתרון - צויין בעמוד הראשון בבירור שאין להשתמש בכל חומר עזר. אילו סבר הסטודנט כי הוא רשאי להשתמש בחומר עזר, היה עליו לשאול את סגל הקורס האם מותר לו להשתמש בחומר עזר. בין הנבחן למתרגל (מר בן דב) ולמרצה (פרופ' גיל) התקיים שיח מתחילת הבחינה, והסטודנט פנה בשאלות ככל שמצא לנכון למתרגל שהיה זמין במשך הבחינה כולה. לפיכך טענת הסטודנט ששימוש בפתרון בחינה עם שאלה זהה והעתקת הפתרון נראה לו מותר, הינה טענה שאנו דוחים על הסף. מדובר בניצול לרעה של האמון והתמיכה שניתנו לו מצוות הקורס.

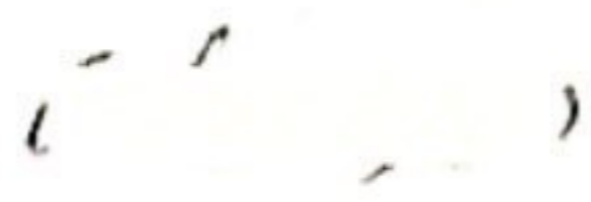

11. נוכח האמור לעיל, החלטנו פה אחד להרשיע את הסטודנט בעבירות משמעת לפי סעיפים 4.1.1 ו-4.1.2 לתקנון.

12. המעשה שעשה הסטודנט היה מעשה בלתי כשר שנועד להשגת שיפור בציון הבחינה (בין אם בפועל הביא לכך ובין אם לאו). חזקה על סטודנט שעיין בחומר אסור במהלך בחינה שעשה כן במטרה לשפר ציון. יוער, באשר לסעיף 4.1.2, כי יישום תקנון המשמעת בכל הנוגע למבחנים מקוונים, נפקותו כי כניסה לחומרים אסורים המצויים ברשת הינה בגדר החזקת חומר לימודי אסור, וזאת מעת הכניסה אליהם. בין אם הקבצים סייעו לו ובין אם לאו, עצם פתיחתם מהווה עבירת משמעת חמורה, שהינה בגדר חציית קו אדום ברור. התרשמנו שהסטודנט ביצע את העבירה תוך ניצול לרעה של ההתחשבות מצד סגל הקורס, לאחר שניתנה לו, כאמור, הזדמנות נוספת לשפר את ציונו, והמרצה הביע בפניו את רצונו בהצלחתו.

13. המזכירות תקבע מועד לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש.

שופט סטיוני ר.ה.

שופט חבר סגל פ.ה.

שופט חבר סגל א.ה.
אב בית הדין

11 אפריל 2022
י' ניסן תשפ"ב

גזר הדין בעניינו של   י. ת.ז.

1. בתאריך 24.2.2021 הוגשה קובלנה נגד הסטודנט ת.ז. ובתאריך 7.6.2021 הוגשה נגדו קובלנה מתוקנת, בה יוחסו לו המעשים הבאים:
הסטודנט ניגש לבחינה מקוונת בתאריך 14.1.2021, מועד מיוחד סמסטר אביב תש"ף, בקורס תכנות מונחה עצמים 236703. הנאשם היה הנבחן היחיד ומועד הבחינה תואם עמו. נהלי הבחינה אסרו על שימוש בכל חומר עזר. במהלך הבחינה תועדו כניסות של הסטודנט לאתר הקורס, ומתועדות הורדות של קבצי בחינות ופתרון. הבחינות שהורדו הינן של מועד א' ושל מועד ב' מאותו הסמסטר. שאלה 2 שהוצגה לנאשם זהה לשאלה שניתנה במועד ב' של אותו הסמסטר. הפתרון שהגיש הנאשם בשאלה זו, דומה מאוד לפתרון הרשמי של צוות הקורס ממועד ב' (עד כדי בחירת וריאנטים זהים לפתרון שפורסם).
2. התביעה האשימה את הסטודנט, עפ"י תקנון המשמעת, בסעיפי האישום 4.1.1 ו-4.1.2 (יוער, כי בכתב הקובלנה נרשם גם אישום לפי סעיף 4.1.3 לתקנון, אולם בעת הקראת כתב הקובלנה בדיון, התביעה הודיעה שהיא חוזרת בה מהאישום לפי סעיף זה).
3. בתאריך 27.1.2022 התקיים דיון משמעתי בעניינו של הסטודנט. מדובר בזימון רביעי שנשלח לסטודנט לאחר שבשלושה מועדים קודמים הוא הודיע כי הוא חולה. הסטודנט לא התייצב לדיון ובית הדין החליט לקיים את הדיון במעמד צד אחד. בתאריך 3.2.2022 בית הדין נתן החלטת ביניים, בה נכתב בין היתר כדלקמן: "לאחר שהתביעה הציגה את ראיותיה והשמיעה את העדים מטעמה, החלטנו פה אחד כי הצדדים יגישו סיכומים בכתב. זאת, על מנת לאפשר לסטודנט, לפני משורת הדין, הזדמנות נוספת להשמיע את טענותיו למרות אי התייצבותו לדיון".
4. לאחר שהצדדים הגישו את סיכומיהם, פרסם בית הדין את הכרעת הדין בתאריך 7.3.2022, לפיה החליט פה אחד להרשיע את הסטודנט בשני הסעיפים לעיל.
5. בתאריך 24.3.2022 התכנס בית הדין לשמיעת הטענות לעונש. לבקשתו, ובאישור חריג של בית הדין, השתתף הסטודנט בדיון באמצעות תוכנת הזום.
6. להלן נימוקי גזר הדין.

גזר הדין:

7. השיקולים המנחים לקביעת גזר הדין קבועים בסעיף 11.11 לתקנון.
8. התובעת ביקשה את העונשים הבאים: ציון 0 בקורס, הרחקה בפועל לסמסטר והרחקה על תנאי לשנתיים. התובעת טענה כי במהלך הבחינות המקוונות, הטכניון כמוסד אקדמי נתן אמון בסטודנטים ולא פגע בפרטיותם לצורך שמירה על טוהר הבחינות, כפי שמופיע בנהלי הבחינות המקוונות - "הטכניון עושה כל שביכולתו כדי להימנע מפגיעה בפרטיות הנבחנים ומקדיש תשומת לב להתערבות מידתית ומצומצמת ככל הניתן במרחב הפרטי. כנגזרת מכך, הטכניון אינו עושה שימוש בתוכנות הפולשות לציוד הקצה הפרטי, בחסימת הדפדפנים, בניטור מובנה של הפעולות במחשב האישי, או בכל חדירה אקטיבית למרחב הדיגיטאלי הפרטי". לכן, לטענתה, מתבקשת חומרת ענישה כגודל הפגיעה באמון.

בית הדין המשמעתי לסטודנטים, הטכניון

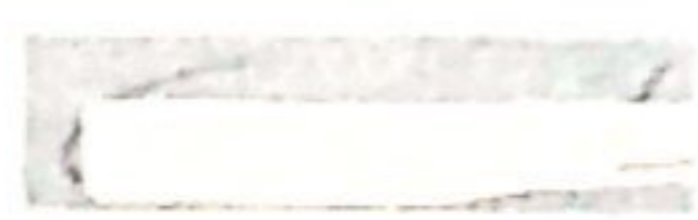
9. הסטודנט טען כי תאריך הבחינה נדחה מספר פעמים וכי נוכח דרישת המרצה בקורס, התאריך בו התבצע המבחן נכפה עליו ולא התאים לו, אך הוא נאלץ לבצעו בתאריך שנקבע. בנוסף, הסטודנט טען כי במהלך הבחינה לא נכחו המרצה/המתרגל בזום ועל כן לא ניתנה לו האפשרות לקבל מענה על שאלותיו במהלך הבחינה. עוד הוסיף הסטודנט כי טופס הבחינה לא כלל דף המגדיר את נהלי הבחינה.
10. אף אם תאריך הבחינה אינו לשביעות רצון הנבחן, אין בכך הצדקה לביצוע עבירת משמעת. לטענת הסטודנט כי במהלך המבחן המרצה ו/או המתרגל לא נכחו אין שחר. הקלטת המבחן מראה בבירור כי המתרגל, מר בן דב, נכח בכל משך הבחינה והיה זמין לכל שאלה או הבהרה ככל שהתעוררה כזו אצל הסטודנט. המרצה נכח במהלך המבחן לסירוגין ואף התעניין ופנה לסטודנט לברר אם התעורר קושי כלשהו. בית הדין הבהיר לסטודנט בדיון, כי טענותיו מנוגדות לראיות ואינן נתמכות בעובדות. טענת הסטודנט כי טופס הבחינה לא כלל דף המגדיר את נהלי הבחינה, נידונה ע"י בית הדין בפירוט בהכרעת הדין.
11. ביה"ד ראה בחומרה את טענות השואא שהסטודנט העלה להגנתו. אלו מתווספות לחוסר היושר והניצול לרעה של האמון שנתן בו צוות הקורס, כפי שבאו לידי ביטוי במהלך הבחינה. לפיכך, ביה"ד מקבל במלואה את עמדת התביעה לעניין העונשים.

12. אשר על כן, החלטנו פה אחד להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:

- א. ציון 0 בקורס (לפי סעיף 12.4 לתקנון).
- ב. הרחקה בפועל מסמסטר אביב תשפ"ב (לפי סעיף 12.7 לתקנון).
- ג. הרחקה מלימודים על תנאי לשנתיים, בתוקף עד לסיום הלימודים בטכניון, יופעל במקרה של הרשעה נוספת בעבירה לפי סעיפים 4.1.1 או 4.1.2 לתקנון (לפי סעיף 12.7 ו-12.16 לתקנון).

שוש סטודנט ה"ל

שוש חגי סג"ל פ.פ.

שוש חגי סג"ל א.א.
אב בית הדין